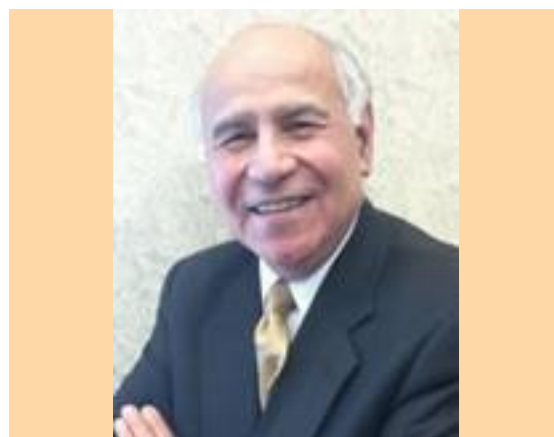

هراند قوکاسیان در سال ۱۳۰۶ خورشیدی (۱۹۲۷ میلادی) از ایرانیان ارمنی تبار در جلفای اصفهان متولد شد. زاون قوکاسیان منتقد سرشناس سینمای ایران برادرزاده اوست. هراند تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در اصفهان گذراند و تحصیلات عالی را در دانشکده پزشکی دانشگاه تهران پی گرفت.

هادی بهار، پزشک، نویسنده و ادیب

از کتاب هم سرنگ، هم خودنویس

معرفی دکتر هراند قوکاسیان، پزشک و مترجم ادبیات ارمنی

وی اولین متخصص بیهوشی بود که در اصفهان شروع به کار کرد و در دانشکده پزشکی دانشگاه اصفهان به تدریس اشتغال ورزید و در سال ۱۳۴۵ نیز در کنار تدریس در دانشکده پزشکی در دانشکده ادبیات دانشگاه اصفهان در رشته نویناد زبان و ادبیات ارمنی نیز به تدریس ادبیات ارمنی مشغول گشت.

دکتر هراند قوکاسیان مطرح‌ترین مترجم ادبیات زبان ارمنی در ایران بود. وی با مجلات «سخن»، «ارمغان»، «صائب»، «نگین» و «هور» همکاری می‌کرد. او با «جنگ اصفهان» نیز همکاری داشت و با همکاری محمد حقوقی در ترجمه اشعار شاعران نوپرداز ارمنی در مطبوعات ارمنی زبان کوشش نمود. وی اشعار مهدی اخوان ثالث و احمد شاملو (بامداد) و فروغ فرخزاد را به زبان ارمنی ترجمه کرد.

هراند قوکاسیان کتاب آنوش را که برگزیده ای از شعر شاعران ارمنی زبان است در سال ۱۳۴۸ و به مناسبت صدمین سالگرد تولد هوهانس تومانیان، شاعر ملی ارمنیان، ترجمه و منتشر نمود. در کتاب آنوش او به معرفی شاعرانی که در نسل کشی ارمنی‌ها در سال ۱۹۱۵ به قتل رسیدند، شاعران معروف ارمنستان شرقی و شاعران برگزیده ارمنستان غربی پرداخت.

قوکاسیان در سال ۱۳۴۹ دومین کتاب خود را به نام «گرونک» حاوی ترجمه اشعار شاعران ارمنی زبان که خارج از ارمنستان بودند و به خصوص شاعران ارمنی زبان ایرانی مانند گالوست خانتس، آشوت اصلان، دو آرماند، و آرشایر مگردیچ پرداخت. آخرین کتاب چاپ شده قوکاسیان به نام گل‌های آفتابگردان در سال ۱۳۵۵ چاپ شد که ترجمه کارهای منثور آرام مورادیان است.

هراند قوکاسیان علاقه فراوانی به اشعار زوریک میرزیانس داشت و در نظر داشت که مجموعه‌ای از اشعار میرزیانس را در کتاب جداگانه‌ای چاپ کند.

دکتر قوکاسیان در بامداد روز یکشنبه ۲۰ خردادماه ۱۳۷۵ (۹ ژوئن ۱۹۹۶) به علت ناراحتی قلبی در اصفهان درگذشت.

مهدی سجادی نایینی در روزنامه نسل فردا (مورخ ۱۳۸۴/۴/۱۲، ص ۶) درباره او چنین نوشت:

«رفتار شایسته و انسانی وی با بیمار زبانزد بود به گونه ای که در پی گذشت ۴۵ سال، مردم نائین هنوز این پزشک انسان دوست را از خود می‌دانند، به یادش سخن گفته و از سعی اش برای فراگیری زبان و لهجه نایینی قصه‌ها می‌گویند.»